

DEC PDP-11

1970 introducerade Digital Equipment Corporation PDP-11, en familj av minidatorer betydligt mer avancerade än den populära PDP-8. Ett brett utbud av modeller kom att tillverkas. Smart designfilosofi gjorde den tämligen kapabla PDP-11 prisvärd, och utformningen av datorns bussgränssnitt gjorde den lätt för kunder och tredjepartstillverkare att anpassa. PDP-11 blev en långlivad försäljnings-succé. Den sista modellen kom 1990.

Tillämpningar fanns inom bland annat timesharing, vetenskapliga beräkningar och administrativ data-behandling. PDP-11-datorer såldes även för inbyggnad i medicinsk och industriell utrustning. Ännu idag finns många kvar i drift. Företag fortsätter också att köra virtuella PDP-11-system efter att de fysiska datorerna tagits ur drift, för att kunna använda mjukvara i vilken man investerat årtionden av utveckling.

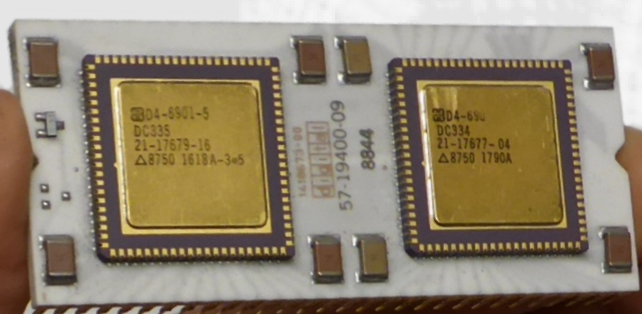
Operativsystemet Unix utvecklades på PDP-11 med start 1970, och det än idag mycket populära programmeringsspråket C uppfanns i samband med detta. PDP-11 var lättprogrammerad och lämpade sig särskilt väl för kompilerade språk som C. Andra tillverkare inhämtade inspiration till sina processorer, exempelvis Motorolas MC68000 som användes i Macintosh. Det klassiska spelet Tetris utvecklades också på en sovjetisk PDP-11-kopia.

Hemma hos Update, Polacksbacken, nutid. En större PDP-11-modell i drift och uppkopplad på internet. FOTO: BJARNI JULIUSSON

Den första PDP-11-modellen, PDP-11/20 från 1970, kostade över en halv miljon kronor i dagens penningvärde. För detta pris fick man processor, 8 kilobyte minne samt en teletype. Ville man ha en bandstation för lagring kostade det lika mycket till. De flesta nöjde sig istället med hållemsa.

1972 kom den billigare modellen PDP-11/10. Denna hade samma funktion och prestanda som PDP-11/20, men tack vare att man använt kretsar med högre integrationsgrad var processorn bara en tredjedel så stor. Trots 16 kilobyte minne – dubbelt så mycket som sin föregångare - kostade den bara två tredjedelar av priset.

1975 kom LSI-11, som konstruerades med specialtillverkade mikrochip. Förkortningen LSI avser Large-Scale Integration, och hela processorn fick nu plats på bara tre chip. 1979 var man nere på två. Detta möjliggjorde PDP-11-datorer i desktop-format. PDP-11 var dock en 16 bitars arkitektur, och under 1980-talet blev den omsprungen av VAX och andra 32-bitarsdatorer.

J-11, introducerad 1983. En PDP-11 i mikroprocessorformat. FOTO: HENRIK LIDBJÖRK

PDP-11/05 ansluten till apparatur på Daresbury Laboratory i England. Datorn är lådan under tangentbordet i bilden.